

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatvs S. Inqvisitionis Hispaniarvm Qvalificatoris, Et
Olim Complvti Sacrae Theologiae Professoris. Opvs
Theologicvm, iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertivr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1670

Quæstio 1. Vtrùm quoduis constitutum libertatis voluntatis in actu primo
necessario debeat à Deo decerni per decretum exequutum indifferens
ad vtrumuis ex actibus secundis liberis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77011](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77011)

Quia hoc esset exponi periculo frustra operandi.
Vnde hoc in Deo est impossibile.

187 **C**eterum, si ex electione medij præcisè vt
potentis causare finem certi alij fructus capiendi
præuideantur, præter contingentiam obtinendi
finem intentum, quam secum tale medium fert;
dubitari potest, an Deo repugnet huiusmodi eli-
gendi modus. Videtur enim esse possibilis prouid-
entia, qua Deus ex simplici desiderio finis eli-
gat media vtilia in actu primo ad finem inten-
tum, nondum præuisa efficaciam, aut inefficaciam,
quam habitura sunt talia media respectu talis
finis. Nam suppositis (vt supponuntur) alijs com-
modis, quæ certò ex tali genere prouidentia fe-
quentur, nulli periculo frustra operandi exponen-
tur Deus in tali mediolorum electione. Pro qua
parte stare videtur Arriaga 1. par. disp. 3. sect. 4.
subsect. 2. Ego arbitrator, si sermo sit, vt est in
præsentia, de electione exequutiua medij præscin-
dente ab efficaciam, & inefficaciam eius, aliunde,
quam à periculo frustrationis, in casu posito esse
Deo talem electionem impossibilem: quia nimi-
rum nullum decretum exequutiuum dari in Deo
potest præscindens a circumstantijs, cum quibus
defacto est coniungendum obiectum decretum, vt
supra disput. 36. quæst. 6. statutum est; quale
talis electio esset, vt constat. Si verò sit sermo,
vti absolute potest esse, de electione pure inten-
tiua medij præscindente ab efficaciam, & ineffica-
ciam eius, possibilis erit Deo talis electio: quia
non erit, vnde illa repugnet, vt ex dictis etiam
dicta quæst. 5. facile quilibet potest colligere.

DISPUTATIO 38.

De prouidentia Dei adiutrice
causarum secundarum.

BIFARIAM potest Deus adiuvare causas se-
cundas ad operandum. Primò, conferen-
do illis omnia complementa potentie proxime
operandi. Secundò cooperando cum illis,
seu concurrente ad ipsarum operationes. De
quibus duobus adiuvandi modis agendum est in
hac disputatione. Primùm de priore. Deinde
de posteriore. Et quidem, quod attinet ad cau-
sas necessarias, nihil est quod speciatim oporteat
in præsentia notare. Nam vel prouidet Deus illis
complementa potentie proxime operandi, con-
currente simul cum alijs causis ad illa causan-
da; vel per se solum. Si primò modo, qualiter
id præster, constabit ex dicendis inferiùs, cum
sermo sit de concursu Dei cum causis secundis.
Si autem secundo modo, ex dicendis circa causas
liberas constabit etiam, quid circa necessarias di-
cendum sit. De prouidentia ergo agendum nobis
imprimis est, qua Deus causis liberis prouid-
et complementa potentie proxime operandi,
constitutiua videlicet libertatis ipsarum in actu
primò; hoc est de actibus voluntatis, & intelle-
ctus Dei aut vtilibus, aut necessarijs ad talia
complementa, siue constitutiua dictæ libertatis
præbenda citra libertatis ipsius iacturam.

QVAESTIO I.

*Vtrum quoduis constitutiuum libertatis vo-
luntatis in actu primo necessario debeat
à Deo decerni per decretum exequutiuum
indifferens ad vtrumuis exactibus secun-
dis liberis.*

Agamus claritas gratia de cogitatione, siue
de auxilio, quo voluntas in actu primo
redundat libera ad consensum, & a dissensum (no-
mine autem dissensus semper intelligam caren-
tiam, siue omissionem consensus). Ponamusque
huiusmodi auxilium eatenus respectu consensus
efficax esse, vt taleque præuisum à Deo per scien-
tiam mediam, quatenus conditionatè est verum,
voluntatem cum eo consenturam, si ei conferatur.
Ponamus item id, quod de facto plerumque sal-
tem fit, cum fert Deus auxilium efficax, confer-
re videlicet illud, quia efficax est; atque adeò
per decretum connexum cum consensu, subinde-
que oppositum dissensui, siue cum eo incompati-
bile. Quibus positis, difficultas præsentis qua-
stionis est, an, præter decretum collatiuum au-
xilij connexum cum consensu, debeat in Deo dari
de facto aliud decretum sufficienter etiam col-
latiuius eiuusdem auxilij, indifferensque, & com-
patibile tam cum dissensu, quam cum consensu,
ad hoc, vt in voluntate maneat libertas ad con-
sentiendum, vel dissentendum.

Affirmat, & late probare intendit Riba-
den. disput. 2. de Prædest. referens pro se Lessium.
Eidemque sententia subscribunt docti Recentiores
citantes pro illa Herice 1. par. disp. 23. cap. 14. à nu-
193. & Aldrete tom. 1. de Incarn. disput. 22. sect.
9. num. 19. Opposita tamen sententia communis
citra dubium est inter nostros Doctores. Viden-
tur enim eam planè supponere; tametsi quæstio-
nem hanc non tractauerint: eandemque docti
alij Recentiores ex nostris ex professò & late
tuentur.

Pro resolutione ex principijs de libertate
late stabilitis supra disput. 30. præsertim quæst. 5.
& 10. suppono primò, libertatem voluntatis ad
consentiendum, vel dissentendum in duabus
potentijs proximis, per rationem tantùm distin-
ctis, consistere, alterà ad consensum, & alterà ad
dissensum. Quibus proinde existentibus in vo-
luntate, non potest non in eà libertas existere.
Deficiet autem hæc, quoties alterutra illarum
defecerit; deficiente videlicet aliquò ex eius consti-
tutiuis intrinsecis. Quod quidem ex potentia
proxima ad dissensum deficiet, quoties potentia
proxima ad consensum ratione alicuius in se inclu-
si fuerit connexa cum consensu. Vnde, quando
omnia constitutiua potentie proxima ad consen-
sum indifferentia sunt ad vtrumuis, atque adeò
compatibilia cum dissensu, tunc nequit non dari
in voluntate potentia proxima ad vtrumuis, at-
que adeò libertas. Semel autem posito, quòd
detur in voluntate libertas, si quid existat con-
nexum cum vno ex duobus actibus contradicto-
rijs, ad quos illa libertas est, non potest non
esse illud impeditibile per alterum: & si quid de-
ficiat requisitum ad vnum ex eisdem actibus,
non potest non esse acquisibile per ipsum pro nu-
tu

tu voluntatis. Ex quo planè sequitur; si quid existat connexum cum vno ex duobus actibus contradictorijs non impedibile per alterum pro ntu voluntatis, non posse non illud esse inclusum in potentia proxima ad ipsum actum; atque adeò euertens libertatem: & si quid deficiat requisitum ad vnum ex duobus actibus contradictorijs non acquiescibile per ipsum pro ntu voluntatis, non posse non defectum eius alicuius constitutiui intrinseci potentie proxime ad talem actum defectum esse: atque adeò libertatem excludens. Quæ omnia ex demonstratis locis citatis comperta sunt.

4 Suppono secundo, quando actus causa cum aliquo termino connexus est, veritatem conditionatam de existentia sine contradictione termini sub conditione existentie actus vnum esse ex constitutiuis intrinsecis potentie proxime talis cause ad talem actum; prout quæst. 5. citata proposit. 9. monstratum est. Vnde, quando actus causa libera cum aliquo termino connexus est, vt ea sit proxime libera respectu talis actus, verum conditionatè esse debet, exiturum sine contradictione terminum, si existat actus.

5 Suppono tertio, per positionem termini connexionis actus causam actus, alias necessariam, ad actum ipsum determinatam, siue necessitatam euadere; causam verò actus, alias liberam, non item. Quia, quando absolute existit terminus connexionis actus, conditionatè est verum, ipsum sine contradictione exiturum, si existat actus: per quam veritatem conditionatam potentia proxima ad actum (suppositis, vt supponuntur, cæteris eius constitutiuis) completur, iuxta doctrinam proposit. 9. citata. Per potentiam autem proximam ad actum completam causa, alias necessaria eius, proxime determinata, siue necessitata manet ad ipsum iuxta demonstrationem factam dicta quæst. 5. proposit. 14. num. 22. causa verò eius, alias libera, proxime ad ipsum, & ad oppositum manet indifferens, siue libera; prout constat ex dictis ibidem. Per remotionem verò termini connexionis actus causa, actus, alias seu necessaria, seu libera, ad contradictorium actus euadit determinata, siue necessitata. Quia, deficiente absolute termino connexionis actus, deficit veritas conditionata de existentia sine contradictione termini sub conditione existentie actus; per quam potentia proxima ad actum complenda erat; atque adeò ipsa potentia proxima ad actum deficit. Causa autem actus, alias seu necessaria, seu libera, impotens proxime ad actum, eo ipso ad eius contradictorium est proxime necessitata, siue determinata, Quæ omnia ex se, & ex dictis etiam locis citatis constant.

6 Suppono quarto, per positionem actus connexi cum termino titulo connexionis præcisè nullatenus determinari, siue necessitari causam termini ad ipsum ponendum. Quia titulus connexionis præcisè conferre non potest ad hoc, vt actus pertineat intrinsecè ad potentiam proximam termini iuxta doctrinam certam statutam quæst. 5. citata proposit. 7. Tamen alijs titulis actus cum termino connexus sæpe possit determinare causam termini ad ipsum ponendum: vt determinat imperium ad actum imperatum; intentioque efficax finis ad electionem medij, & cætera huiusmodi. Casus autem remotionis actus connexi cum termino ad præcedentem suppositionem reducitur; quia est casus positionis termini,

cum quo aliud connectitur: siquidem, quando actus est connexus cum termino, remotio termini est connexa cum remotione actus, vt constat. In quibus verò casibus, vt causa actus connexi cum termino euadat ad talem actum proxime potens, indigeat, quòd causa termini aliunde ad ipsum ponendum determinetur; & in quibus in item, ex propositione 14. dicta quæst. 5. est petendum; vbi id ex professo & satis latè monstratum est.

Iam ad resolutionem quæstionis accedens suppono quinto, paulò aliter esse in eà philosophandum de decreto collatiuo auxilij efficacis ad consensum, ac de decreto collatiuo auxilij mere sufficientis, siue efficacis ad dissentium, seu ad carentiam consensu. Quod nullus ex commemoratis Doctoribus animaduertit. Agam igitur imprimis cum illis de primo casu. Deinde de secundo.

Propositio 1.

Decretum Dei collatiuum auxilij efficacis ad consensum connexum cum consensu libertatem voluntatis ad ipsum consensum per se non tollit.

Conueniunt in hac propositione Auctores vtriusque sententia citata num. 2. Quia vtrique consent, & bene, tale decretum extra conceptum esse potentia proxima ad consensum, & à voluntate impedibile per dissentium; quo nihil in eo superest aduersum libertati ad consentium, Certum quippe est, tale decretum non influere immediate, sed tantum mediare in consensum, quatenus mouet Deum ad conferendum auxilium influxurum immediate simul cum voluntate in consensum. Vnde consequenter est certum, tale decretum in potentia proxima ad consensum intrinsecè non claudi vt vnum ex eius constitutiuis, sed extra illam aliunde integrè constitutam existere. Per id autem, quod non includitur in potentia proxima ad consensum, quantumvis cum ipso consensu connexum sit, nullatenus auferri potest libertas ad consensum; vt latè demonstratum relinquitur disp. 30. quæst. 5. proposit. 12. Semel autem statuto, quòd connexum cum consensu componitur cum libertate ad vnum, non posse non illud in sua existentia à ntu libero voluntatis dependere, atque adeò per ipsius dissentium liberum esse impedibile, constat ex dictis tum ibidem, tum disput. 37. quæst. 8. proposit. 1. & 2. tum ex doctrina suppositionis primæ præsentis quæstionis.

Bisariam autem dictum decretum est impedibile à voluntate per dissentium iuxta doctrinam suppositionis tertiæ. Primò medià impediitione scientia mediæ, cui illud subnititur. Secundo per se immediate. Cum enim sit decretum de auxilio prout efficaci, quale est præiudicium per scientiam mediam; bisariam illud connectitur cum consensu; primò interuentu scientia mediæ, quam essentialiter supponit; secundo per se immediate. Atque ita voluntas potens remouere consensum per omissionem eius, eo ipso & potest necessitate intellectum diuinum, ne talem scientiam mediam habuerit; & potest necessitate voluntatem diuinam, ne conceperit tale decretum: impediendo scilicet tum potentiam proximam intellectus Dei ad dictam scientiam; tum potentiam

tiam proximam voluntatis Dei ad dictum decretum, prout dicta suppositione tertiâ explicatum est: & hoc fecundum duplici titulo; nimirum quia voluntas remouendo consensum, remoueret terminum, cum quo decretum duplicem connexionem habet, alteram immediatam ratione sui, alteram mediatam ratione scientiæ mediæ, cum qua insuper immediatè connexum est. Huiusmodi autem impedibilitas dicti decreti per dissentium supponit potentiam proximam, atque adeò libertatem ad ipsum dissentium: ad decreto diuersarij alterum decretum indifferens absolutè existens requirunt: nos verò dumtaxat requirimus veritatem conditionatam, de qua proposuit. 2. Quòd si deficiat dicta libertas, non à decreto dicto conexo cum consensu formaliter, sed aliunde deficiet, prout infra explicabimus num. 23.

Propositio 2.

10 Decretum Dei collatiuum auxiliij efficacis ad consensum indifferens, & compatibile tam cum dissentiu, quam cum consensu ad voluntatis libertatem consentiendi, vel dissentiendi nullatenus requiritur est.

Hæc propositio est contra Auctores primæ ex sententijs relatis num. 2. Eam autem probant Recentiores tenentes nobiscum secundam. Quia licet decretum indifferens de auxilio sit requisitum ad dissentium prout liberum, quatenus in casu, quòd daretur dissentus coniunctus cum auxilio, deesset decretum de auxilio connexum cum consensu, auxiliumque, utpote creatura, sine aliquo decreto Dei de se non posset existere: modò tamen voluntas instructa auxilio, sicut habet in sua liberâ potestate impedire dissentiendo existentiam decreti connexi cum consensu, per quod de facto exitit auxilium: ita quoque habet in sua liberâ potestate determinare existentiam decreti indifferens, per quod existeret idem auxilium, casu, quòd voluntas, ut putest, liberè dissentiret: quemadmodum voluntas auxilio instructa medio suo dissentiu potest, non solum impedire scientiam mediam, quam Deus habet, de consensu, sed etiam determinare scientiam mediam oppositam, quam Deus haberet de dissentiu, casu quòd illa dissentiret.

11 Non tamen benè. Primò; quia iuxta doctrinam statutam suppositione tertiâ, licet voluntas nostra possit dissentiendo, non solum impedire scientiam mediam de consensu, sed etiam determinare scientiam mediam de dissentiu; eo quòd intellectus diuinus potentia necessaria est, atque adeò determinabilis, non solum ad cendum vno actu scientiæ per remotionem obiecti, quod terminus est connexionis eius; sed etiam ad concipiendum alterum actum scientiæ per positionem obiecti, quod pariter connexionis eius terminus est: at circa decreta, siue actus voluntatis diuinæ, quæ potentia est libera, aliter voluntas nostra se habet. Potest quippe impedire vnum decretum, siue illius carentiam determinare per remotionem termini connexionis eius: non tamen potest vice versâ per positionem termini connexionis eius vliius decreti determinare existentiam: quia, posito termino connexionis cuiusvis decreti, adhuc voluntas diuina manet indifferens ad tale decretum ponendum, vel omitendum.

Sed neque potest voluntas nostra per positionem alicuius actus sui determinare voluntatem diuinam ad aliquod decretum titulo connexionis talis actus cum tali decreto iuxta doctrinam suppositionis quartæ. Igitur in casu, quem versamus, voluntas nostra nullo titulo potest medio suo dissentiu libero determinare voluntatem diuinam ad concipiendum decretum vllum de auxilio, quod modò non datur: quantumuis possit tum impedire decretum de auxilio, & scientiam mediam de consensu, quæ modò datur, tum determinare scientiam mediam de dissentiu, quæ modò non datur.

12 Id quod secundò probandum venit per doctrinam vniuersalem traditam disp. 30. quæst. 5. proposuit. 13. & 14. Inde enim constat, per actum vnius voluntatis, quantumuis connexum, cum actu positiuo alterius, hanc ad talem actum positiuum determinare non posse; atque ita primam ad suum actum tunc solum esse proximè liberam, quando simpliciter est verum, secundam liberè se se determinaturam ad suum ex hypothesi, quòd se se etiam ad suum determinet primam. Igitur in casu nostro, quantumuis dissentus voluntatis creatæ prout coniunctus cum auxilio sit connexus cum aliquo Dei decreto, quod modò non datur, voluntas diuina ad tale decretum per talem dissentium determinari non potest: atque ita voluntas creatæ tunc solum erit proximè libera ad dissentiendum cum tali auxilio, quando simpliciter fuerit verum, voluntatem diuinam liberè se se ad tale decretum determinaturam, ex hypothesi, quòd voluntas creatæ cum tali auxilio se se ad dissentiendum determinaret.

13 Est tamen hic adnotandum id, quod Recentiores isti videntur non satis explicasse; ad dissentium scilicet voluntatis creatæ prout liberum in casu nostro decretum collatiuum auxiliij indifferens requisitum non esse determinatè; sed vel indifferens, vel connexum cum ipso dissentiu: eo quòd vtrumlibet sufficit ad cauendam existentiam auxiliij: & connexum cum dissentiu dissentus libertatem non læderet casu, quòd voluntas dissentiret; sicut modò, quando consentit, non lædit libertatem consensu decretum collatiuum auxiliij connexum cum ipso consensu, quod in casu dari supponitur.

14 Eiusmodi ergo Recentiorum nobiscum in propositione consentientium probatione rejectâ, ex generali, legitimâque doctrinâ iam indicatâ, traditâque locis citatis probanda illa à nobis est. Quia nimirum, ut voluntas A sit proximè libera ad actum connexum cum actu voluntatis B, necesse non est, aut quod actus voluntatis B sit absolutè existens, aut quod sit ille determinabilis per actum voluntatis A; sed sufficit, quòd sit conditionatè verum, actum voluntatis B sine contradictione fore exiturum pro libero nutu, ac determinatione ipsius B ex hypothesi, quòd existeret actus voluntatis A. Per talem enim veritatem conditionatam libertas proxima voluntatis A ad suum actum ita completur, ut iam in sua liberâ potestate habeat, & ponere suum actum actum, & per positionem eius tanquam per purificationem conditionis acquirere sibi terminum connexionis eius, qui est actus voluntatis B infallibiliter in tali casu ab ipsâ ponendus. Igitur, ut voluntas creatæ instructa auxilio efficaci ad consensum sit proximè libera ad dissentium, ad coniunctionem ve dissentus cum tali auxilio conne-

connexam cum aliquo decreto Dei de auxilio ipso compatibili cum ipso dissentio, necesse non est, aut quod sit absolute existens tale decretum, aut quod sit illud determinabile per coniunctionem ipsam, sed sufficit, quod sit conditionate verum, tale decretum sine contradictione fore exiturum prout libero, ac determinatione voluntatis diuinae ex hypothesi, quod existeret dicta coniunctio dissensus cum auxilio posita a voluntate creata. Dum ergo huiusmodi veritas conditionata adsit, voluntas instructa auxilio efficaci ad consensum omnino erit ad dissentum proxime libera, quantumuis tale auxilium per vnicum decretum Dei cum ipso consensu connexam collatum sit.

15 Dices. Deus de facto aut semper, aut plerunque saltem confert auxilium efficac ad consensum, non collaturus illud per vllum decretum, si non foret efficax. Ergo de facto aut semper, aut plerunque saltem non adest veritas illa conditionata de existentia alterius decreti diuini de tali auxilio compatibilis cum dissentio ex hypothesi, quod voluntas creata cum tali auxilio non consentiret, sique illud non foret efficax ad consensum. Ergo iuxta doctrinam nostram aut semper, aut plerunque saltem in voluntate creata instructa auxilio efficaci ad consensum non datur libertas ad dissentum ex defectu veritatis praedicta.

16 Hic est cauenda æquiuocatio. Aliud enim est, per nullum decretum fore decernendum a Deo auxilium A ex hypothesi, quod auxilium A non fuisset a Deo prauium efficac. Aliud, per nullum decretum fore decernendum a Deo auxilium A ex hypothesi, quod auxilium A existeret sine efficaciam. Et primum quidem non solum possibile, sed plerunque saltem verum de facto est: eo quod Deus ad decernendum auxilium non solum potest moueri ex prauiione efficaciam eius; sed ita mouetur de facto ex illa, saltem plerunque, vt, si illud non prauideret efficac, de facto non decerneret. Secundum verò non solum falsum, sed penitus impossibile est: quia ex hypothesi, quod existeret auxilium sine efficaciam, prorsus repugnat, non exiturum aliquod Dei decretum de illo. Cuius ratio a priori est: quia duo ista conditionata obiecta, vt pote per diuersas hypotheses constituta, diuersa sunt; alterumque proinde negatiue, & alterum affirmatiue vera esse possunt. Bene ergo inter se coherent hæc duæ veritates conditionatæ circa auxilium efficac de facto Petro collatum. *Hoc auxilium per nullum decretum decerneretur a Deo, si esset prauium sine efficaciam. Hoc auxilium per aliquod decretum decerneretur a Deo, si esset existens sine efficaciam.* Vbi obiter nota, supposita existentia absoluta talis auxilij, potentiam constitutam per illud, quam habet Petrus ad dissentiendum, atque adeo ad reddendum ipsum inefficax, consequenter esse potentiam ad impediendam priorem duarum distarum veritatum. Quia, si tali auxilio existente, Petrus, vt potest, non consentiret, ipsumque redderet inefficax, tunc non fuisset conditionate verum, illud a Deo non decernendum, si prauium fuisset inefficax.

17 Ex quibus pater, nihil doctrinæ nostræ præiudicare, quod de facto sit verum, pleraque saltem auxilia efficaciam, quæ Deus decernit, ab ipso decernenda non fore, si fuissent praui inefficaciam. Quinimo ex veritate ista, quam omnes supponimus, efficaciter redarguendi veniunt nostri Aduersarij, quatenus, illa supposita, neutri-

quam euitare ipsi difficultatem, quam per doctrinam suam euitare contendunt. Difficultas enim in eo sit, quod voluntas nostra instructa, auxilio efficaci collato sibi vnice per decretum, connexam cum consensu non videretur potestatem habere ad acquirendam sibi determinationem liberam voluntatis diuinae requisitam ad dissentum prout liberum, qualis est decretum de auxilio compatibile cum ipso dissentio: ob idque requirunt, vt tale auxilium insuper conferatur a Deo voluntati de facto per decretum indifferens, seu compatibile tam cum dissentio, quam cum consensu. At, prædicta veritate supposita, hæc difficultas ab Aduersarijs per decretum suum indifferens superadditum non euitatur. Ergo huiusmodi aditamentum inutile ad finem intentum, atque adeo absolute superfluum, ac prorsus superuacaneum est. Cætera patent. Probo minorem. Nam eo ipso, quod est verum, nullum decretum de auxilio exiturum, si hoc non fuisset prauium efficaciam, non potest non omne decretum de auxilio, etiam indifferens, de facto dependere aliquo modo a præscientia de efficaciam auxilij; aliis non esset verum, vt supponitur, illud defecturum, deficiente tali præscientia. Ergo libertas, siue natus, siue determinatio libera Dei circa tale decretum, tali præscientia constituitur: quia omne quoquo modo influens in actum liberum eius libertatem actus primi, a qua liber euadit, constituit intrinsecè, vt constat. Ergo, licet, casu, quod poneretur a voluntate dissensus, adhuc maneret quoad substantiam decretum indifferens; ac libertas actus primi, determinatioque, & natus Dei ad eum habendum, vt cuius exitit de facto, non maneret. Cumque repugnet, vt existat decretum Dei sine aliqua libertate, ac determinatione diuina, necesse esset, vt, posito dissentio, alia libertas, determinatio, seu natus Dei daretur de tali decreto, quæ de facto non est: quæ subinde a voluntate per suum dissentum acquireretur. Recidimusque in difficultatem, quam Aduersarij per suum decretum indifferens prætendebant vitare. Cum ergo ab omnibus necessario dicendum sit, voluntatem nostram instructam auxilio efficaci in casu supposito potestatem habere ad acquirendam sibi aliquam determinationem liberam Dei ad suum dissentum prout liberum requisitam, quæ absolute non exeat; satis proculdubio erit asserere, talem determinationem esse decretum causaturum idem auxilium casu, quod daretur ipse dissentio, quam operare de facto voluntatem diuinam decreto indifferente prorsus superfluo.

Sed dicit aliquis rursus contra nos ex nostra vniuersali doctrinæ in præmissis suppositionibus indicata, & latius tradita in locis ibi citatis. Ex hypothesi, quod voluntas nostra instructa, auxilio efficaci collato vnice per decretum connexam cum consensu coniungeret cum ipso auxilio dissentum, sique impediret tale decretum, adhuc maneret libera voluntas Dei ad ponendum, vel non ponendum decretum alterum compatibile cum dissentio, ipsiusque auxilij causatiuum; atque adeo ad faciendum quod verum sit sub tali hypothesi huiusmodi decretum exiturum, aut sine contradictione, aut cum contradictione. Ergo contingens est, sepeque proinde eueniet de facto, vt tantum sit verum, cum contradictione exiturum; deficiatque veritas conditionata ad libertatem voluntatis constitutam requisita iuxta doctrinam nostram. Ergo iuxta illam sepe de facto eueniet, vt voluntas nostra

nostra instructa auxilio efficaci ad consensum, ceterisque omnibus ad libertatem requisitis, ex solius dictae veritatis conditionata defectu non maneat libera, atque adeo necessario, & sine merito consentiat. Quod est absurdum.

19 Respondeo, voluntati nostrae instructae auxilio efficaci ad consensum nunquam de facto dictam veritatem deesse, atque ita nunquam non esse liberam propter defectum eius solius; sicut nunquam de facto non est libera propter defectum solius concursus generalis Dei. Nam, sicut conaturalis est prouidentiae diuinae, ut nunquam desit voluntati nostrae solus concursus generalis in actu primo, quando adsunt caetera cuncta ad libertatem eius in actu primo requisita; ita pariter, ut nunquam desit praedicta veritas. Nunquam autem desit: quia Deus de facto semper dat voluntati nostrae auxilium efficax ad consensum tale, cum talibusque circumstantiis, quibus prauidet esse veritatem ipsam annexam ex suo libero, conditionatoque beneplacito; eo quod verum conditionate est, ex hypothese, quod tale auxilium existeret simul cum dissensu, extitutum sine contradictione pro nullo libero voluntatis diuinae decretum alterum de auxilio ipso cum ipso dissensu compatibile, atque adeo diuersum a decreto de eodem auxilio, quod existit absolute, & de facto connexum cum consensu; & quod ex eadem hypothese non extireret; quia impediretur. Ex quibus obiectionis factae clarè patet solutio.

20 Pergo iam, & probo secundò meam propositionem. Nam eius Aduersarij fatentur, neque negare possunt, decretum indifferens collatiuum auxilij efficaci ad consensum, quod ipsi ponunt requisitum ad libertatem dissentendi, nullatenus esse influxiuium immediatè in consensum, vel in dissensum, sed tantum in auxilium, atque ita intrinsecè non pertinere ad potentiam proximam consentiendi, vel dissentendi, in qua stat libertas; sicut neque pertinet decretum alterum etiam collatiuum auxilij connexum cum consensu; quandoquidem hoc iuxta sententiam ipsorum per libertatem ipsam est impossibile. Quo posito, manifestè consequitur, per defectum talis decreti indifferens libertatem ad dissentium tolli non posse, prout ipsi putant. Primò; quia iuxta doctrinam late à me demonstratam disp. 30. quaest. 5. proposit. 10. à num. 143. contradictorium eius, quod necessitat voluntatem ad vnum ex eius actibus contradictorijs, in potentia proximam ad alterum necessariò debet includi. Si igitur dictum decretum indifferens, in potentia proximam ad dissentium inclusum non est, aperte sequitur, esse impossibile, ut per defectum eius necessitetur voluntas ad consensum contradictorium; neque libertate careat ad dissentendum. Secundò; quia, quoties voluntates potentiam proximam habet ad actum positium compatibilem, seu coniungibilem cum negatiuo contradictorio, non potest non habere libertatem proximam ad vtrumque, ut ibidem est demonstratum num. 151. Sed eadem potentia proxima, quam habet voluntas ad consensum, compatibilem cum dissensu iuxta Aduersarios in casu existentiae sui decreti indifferens, dabitur in casu defectus eius solius; siquidem per defectum eius solius nullum deicit iuxta dicta ex constitutiuis intrinsecis talis potentiae. Igitur eadem libertas, quam habet voluntas in casu existentiae dicti decreti indifferens, dabitur in casu defectus eius

solius: per talemque subinde defectum libertas voluntatis nequaquam tollitur. Breuius. Solutus defectus dicti decreti non est defectus potentiae proximae coniensus compatibilem cum dissensu, in qua stat libertas, hoc ipso, quod tale deccetum pars talis potentiae non est. Ergo non est defectus libertatis. Sed neque inducit defectum libertatis à se distinctum; cum supponatur, nihil aliud deficere, praeterquam decretum ipsum. Ergo.

21 Terriò probatur propositio. Quia iuxta sententiam Aduersariorum, quam nos cum ipsis tuebimur quaest. 2. impossibile est, quòd Deus conferat auxilium sine scientia media, vel de eius efficacia, quando efficax est; vel de eius inefficacia, quando est inefficax. Ergo ad existentiam auxilij prout efficaci scientia media de efficacia, & ad existentiam auxilij prout inefficaci scientia media de inefficacia omnino requisita est. Consequentia est euidens. Pergo. Ergo, ut voluntas instructa auxilio efficaci illud, impedita efficaciam, cum inefficacia coniungeret dissentiendo, scientia media de inefficacia omnino requisita est, atque adeo non minus, quam est requisitum decretum de auxilio ipso compatibile cum dissensu. Et tamen talis scientia neque datur, neque dari potest de facto; cuiusque defectus nihilominus nullatenus prauidicat libertati voluntatis ad dissentendum. Ergo nec defectus talis decreti vllatenus potest tali libertati prauidicare. Probo hanc consequentiam. Ideo non prauidicat defectus scientiae; quia haec per dissensum liberum voluntatis est acquisibilis. Sed etiam decretum per dissensum liberum voluntatis est acquisibile, qua ratione explicatum est. Ergo nec defectus decreti prauidicabit.

22 Quarto probatur. Quia requisitum ad actum ut terminus connexionis eius titulo talis non est prout absolute existens intrinsecum constitutiuum potentiae proximae ad talem actum, ut supra disp. 30. quaest. 5. proposit. 5. monstratum est. Ergo decretum de auxilio compatibile cum dissensu, ad ipsum dissensum prout liberum, seu prout coniunctum cum tali auxilio requisitum ut terminus connexionis eius titulo talis non est prout absolute existens intrinsecum constitutiuum potentiae proximae voluntatis ad ipsum dissensum. Igitur, tali decreto absolute non existente, si caetera constitutiua talis potentiae adsint, ut possunt, proximè potens erit voluntas ad dictum dissensum: quo casu, cum supponatur aliunde proximè potens ad consensum, nihil desiderabitur, quominus sit proximè libera ad consentiendum, & dissentendum. Quia tamen, licet terminus connexionis actus prout absolute existens potentiam proximam ad actum non constituat intrinsecè, constituit tamen ipsam veritas conditionata de existentia sine contradictione termini sub conditione existentiae actus, ut ibidem proposit. 9. monstrauimus. Ideò in casu nostro, ut voluntas sit proximè potens ad coniungendum suum dissensum cum auxilio, atque adeo libera ad vtrumuis, necesse est, quòd verum sit, ex hypothese, quòd coniungeret, extitutum sine contradictione decretum de auxilio compatibile cum ipso dissensu. Quomodo autem id semper de facto verum sit, supra iam expositum est. Quoniam verò decretum de auxilio compatibile cum dissensu vel potest esse indifferens, vel connexum cum dissensu: & quoduis eorum ad rem sufficit modo dicto. Concluditur tandem contra

Ad

Aduersarios decretum indifferens de auxilio nec prout absolutè existens, prout ab eis ponitur, nec prout hypotheticè existiturum, atque adeo nullatenus (prout diximus in propositione) esse determinatè sumptum requisitum ad libertatem,

23 Restat ut argumenta diluamus, quibus Aduersarij & sententiam suam adstruere, & nostram labefactare conantur. Arguunt sic primò. Voluntas vocata auxilio efficaci collato per vnicum decretum connexum cum consensu potentiam non habet acquirendi sibi alterum decretum de eodem auxilio requisitum ad dissentium. Ergo nec habet potentiam ad dissentiendum. Consequencia est bona. Quia voluntas, cui deest aliquod requisitum ad actum ab eà per actum non acquisibile, eo ipso caret potentia ad actum. Antecedens autem probatur. Quia, cum existentia auxilij supponat essentialiter aliquod decretum, nec datur aliud, præter connexum, potentia constituta per auxilium essentialiter supponit decretum connexum cum consensu. Repugnat autem, ut potentia essentialiter supponens decretum connexum cum consensu sit acquisitiua medio dissentiu alterius decreti; quandoquidem decretum connexum cum consensu essentialiter est inconiungibile cum dissentiu. Confirmant primò. Quia in potestate voluntatis non est, quòd vocetur, iuxta illud Augusti in lib. octoginta-trium qq. quest. 68. *Propterea, etsi quisquam sibi tribuit, quòd venit vocatus; non sibi potest tribuere, quòd vocatus est.* Eset autem in potestate voluntatis, quòd vocetur, si esset in potestate voluntatis decretum de sua vocatione. Confirmant secundò. Quia in voluntate creata potestas non est ad determinandam, seu, quòd est idem, necessitandam diuinam ad aliquod decretum. Ergo nec ad sibi acquirendum decretum, quòd de facto non datur. Ergo, si non datur de facto decretum de auxilio requisitum, ut voluntas creata possit coniungere cum illo dissentium, ex defectu potestatis illud acquirendi deficiet in illa libertas ad dissentiendum cum tali auxilio.

24 Antequàm adhuc respondeam, aduerto, malè ab Aduersarijs solere confundi duo ista. Voluntatem creatam per aliquem suum actum, posse determinare Deum ad aliquod decretum ponendum; & posse acquirere sibi aliquod Dei decretum. Sunt enim diuersa. Nosque, ut ex superius dictis constat, negamus primum; quia Deus per actum voluntatis creatae ad aliquod decretum ponendum necessitari nequit. Affirmamus verò secundum: quia, quando conditionatè est verum, fore, ut Deus sponte sua, ex liberaque sua determinatione poneret aliquod decretum ex hypothesi, quòd voluntas creata poneret aliquem actum suum; tunc potentia, quam voluntas creata habet ad talem actum ponendum, potentia est ad acquirendum sibi tale decretum: etsi non sit potentia ad determinandum diuinam voluntatem ad illud. Constat autem apud omnes, ut voluntas creata sit proximè libera, sat esse, quòd possit sibi acquirere quouis ex dictis modis decretum Dei, cum quo suus actus connexus est.

25 Iam ad argumentum respondeo, voluntatem creatam vocatam auxilio efficaci collato per vnicum decretum connexum cum consensu bene posse habere potentiam acquirendi sibi per dissen-

sum alterum decretum de eodem auxilio, non quidem componendo dissentium cum decreto connexo cum consensu, sed illud simul impediendo, utpote intrinsecè non inclusum in potentia proxima ad dissentium, quæ eadem ipsa quoque est potentia proxima ad consensum. Nec refert, talem potentiam per tale auxilium constitutam, essentialiter supponere aliquod decretum de auxilio ipso vel connexum, vel non connexum cum consensu, de factioque non dari nisi connexum: quia eo ipso, quòd cum alterutro ea contenta est, dummodò per idem ipsum, per quod amitteret vnum, acquireret alterum, nihil deesset, petiturum ab ipsa essentialiter. Vade id in actibus scientie meæ de efficacia, & de inefficacia auxilij, quorum alterutrum iuxta Aduersarios petit existentia auxilij essentialiter. Et tamen illi nec debent, nec possunt existere simul, ut voluntas instructa auxilio sit libera ad vtrumvis; eo quòd per idem ipsum, per quod potest voluntas impedire vnum, potest simul acquirere alterum; sicque facere ut non deest, quòd petit existentia auxilij essentialiter. Cum ergo existentia auxilij similiter amplius non petat essentialiter, quàm alterutrum ex decretis connexo, inconnexoque cum consensu, impertinenter perfectio ponuntur ambo simul, ut voluntas instructa auxilio sit libera ad vtrumvis; quando ipsa per idem ipsum, per quod potest impedire vnum, potest simul acquirere alterum, sicque petitionem auxilij implere; vti de factio semper potest, prout probatum relinquimus. Iam verò, quòd antecedentia naturæ mediata, quam habent decreta ista respectu actum voluntatis, non obstat, quominus ea per ipsos actus, aut impedibilia sint, aut acquisibilia, ipsorum. Aduersariorum sententia est; & omnium, qui iam communiter docent, principium remotum actus liberi bene sub libertatem eius cadere posse. De quo, præter multa in præcedentibus dicta, plura dicenda veniunt infra disput. 39. Ad primam confirmationem respondeo, tamen in potestate voluntatis non sit, quòd vocetur, posse tamen ab arbitrio voluntatis aliquo modo dependere, quòd decretum de vocatione sit hoc potius, quàm illud. Adde, Augusti. verbis obiectis tantum intendere excludere meritum vocationis: cum dicat immediatè antea. *Vocatio ergo ante meritum voluntatem operatur. Propterea, &c.* Ceteroquin non solum decretum de vocatione, sed etiam vocationem ipsam sæpe dependere aliquo modo ab actu libero voluntatis aliter, quàm à merito, nemo negare potest in casu, quo Deus conferre auxilium efficax, non collaturus, si non foret efficax. De quo vide dicta supra disput. 37. quest. 4. num. 62. dicendaque loco ibi citato. Ad secundam confirmationem constat, ex dictis, bene posse voluntatem creatam acquirere sibi aliquod Dei decretum; tamen ad nullum decretum, siue necessitate possit voluntatem diuinam.

Secundò arguunt. Auxilium efficax essentialiter connectitur cum decreto connexo cum consensu, si deest non connexum. Sed quando confertur vnicè per connexum, deest non connexum. Ergo tunc essentialiter connectitur cum connexo, & medio illo cum consensu. Ergo tunc tollit libertatem ad consensum. Quia quouis aliquid inclusum in potentia proxima ad actum (quale est auxilium) essentialiter cum actu connexum est siue immediatè, siue mediatè connexione, non potest non illud tollere libertatem

rem ad actum iuxta doctrinam vniuersalem statutam à nobis supra disput. 30. quæst. 5. proposuit. 11.

27 Hoc argumentum, cui valde fidunt Recentiores, sophisma est. Cuius fallacia imprimis per instantiam detegitur. Nam eo ipso, quod potentia proxima voluntatis creatæ ad vnum, vel alterum ex extremis contradictorijs connectitur titulo creaturæ cum Deo, cui deesse nequit scientia tum mediâ, tum visionis de alterutro dictorum extremorum, non potest non talis potentia connecti disiunctiuè cum vno, vel altero ex actibus scientiæ Dei de dictis extremis, & consequenter cum vnoquoque eorum determinatè, si desit alterum: cumque ex dictis actibus scientiæ propter oppositionem citra medium, quam inter se habent, semper, & necessariò vnus adsit, & alter desit, concluditur, dictam potentiam proximam voluntatis cum vno eorum determinatè semper, & necessariò connexam esse: & consequenter iuxta argumentum factum, (si quid probat) nunquam posse esse liberam; quia medio actu scientiæ de consensu, cum adest, erit connexa cum consensu, & medio actu de dissensu, cum adest, erit connexa cum dissensu: semperque necessarium est, vt vnus adsit, & alter desit. Ex quibus patet, nihil omnino per tale argumentum probari.

28 Respondeo ergo ad illud, connexionem cum actu potentia proxima voluntatis ad ipsum, vt tollat libertatem iuxta doctrinam à nobis statutam dictâ proposuit. 11. intrinsecam esse debere ipsi potentia: neque sufficere semiextrinsecam fundatam partim in aliqua extrinsecâ suppositione, maximè, cum talis suppositio ab eiusdem voluntatis dependet arbitrio, vti suenit in proposito. Quod enim desit scientia de dissensu, & ex suppositione defectus eius, voluntas mediâ scientiâ de consensu cum ipso consensu determinatè connectatur ab arbitrio ipsius voluntatis dependens est; quæ liberè eligens consensum præ dissensu facit, vt & scientia de dissensu desit, & connexio determinata sui cum consensu mediâ scientiâ de ipso adsit. Pariterque in casu nostro voluntas liberè consentiendo, facit, vt desit decretum de auxilio compatibile cum dissensu, suaque proxima potentia ad consensum cum ipso consensu connexa euadat, determinatè quidem, sed semiextrinsecè medio decreto, quod solum adest, connexo cum eodem. Mitto alia, quæ Recentiores congerunt. Quia vel in iam dictâ recidunt, vel facilè diluenda per iam dicta venient.

29 Inferoque ex omnibus dictis primò, licet, stante auxilio efficaci collato vnice per decretum connexum cum consensu, semper de facto detur in voluntate libertas, vt explicatum est; possibile tamen esse, vt non detur. Quia tunc non daretur, quando sub hypothese coniunctionis dissensus cum entitate auxilij efficaci non esset conditionatè verum, extitutum sine contradictione alterum decretum compatibile cum dissensu, pro nullo libero, atque conditionato Dei. In tali autem casu ideo formaliter deesset libertas; quia deesset dicta conditionata veritas, quæ est vnum ex constitutiuis intrinsecis eius: non verò, quia decretum connexum cum consensu per se formaliter titulo talis connexionis induceret necessitatem libertati oppositam. Hanc enim tantum potest inducere connexum cum actu inclusum in po-

tentiâ proximâ ad actum: dictum autem decretum etiam in eo casu maneret extra potentiam proximam ad consensum.

30 Secundò infero, etiam, stante auxilio efficaci collato per duo decreta, altero connexo cum consensu, & altero indifferente, prout illud ponunt Aduersarij, possibile esse, vt non detur in voluntate libertas. Quia adhuc in tali casu est possibile, vt desit prædicta conditionata veritas constitutiuâ libertatis: cum sit possibile, vt ex hypothese coniunctionis dissensus cum entitate auxilij nullum à Deo foret decretum sine contradictione ponendum, pro libero ipsius, conditionatoque arbitratu. Vnde patet, decretum indifferens actu existens, quod Aduersarij ad libertatem necessarium esse arbitrantur, non tantum non necessarium ad illam, sed omnino impertinens esse. Quod est valde notandum.

31 Pergo iam ad decisionem quæstionis pro casu, quod auxilium merè insufficientis, siue inefficax sit, collatumque per decretum vnicum connexum cum dissensu, hoc est, cum carentiâ consensu.

Propositio 3.

32 De casu auxilij inefficacis collato voluntati vnice per decretum Dei connexum cum dissensu perinde ad rem philosophandum est, ac de casu auxilij efficaci collati voluntati vnice per decretum Dei connexum cum consensu: nonnullâ tamen exigua interueniente differentia.

Atque ita dicendum primò, si detur in tali casu conditionata veritas de existentiâ sine contradictione alterius decreti Dei compatibilis cum consensu ex hypothese, quod voluntas consensum cum auxilio coniungeret, nihil ad eius libertatem desiderari. Quia per huiusmodi veritatem potentia proxima ad consensum completur, aliundeque potentia proxima ad dissensum supponitur completa: in quibus duabus potentijs libertas voluntatis consistit. Dari autem in tali casu semper talem veritatem de facto, ad ordinariam, connaturalemque Dei prouidentiam pertinet. atque ita semper in tali casu datur in voluntate dicta libertas. Si quando autem non daretur, vt est possibile pro arbitrio Dei, ex defectu dictæ veritatis proueniret formaliter eius defectus; non verò ex existentiâ decreti connexi cum dissensu. Et quoniam talis veritatis, talisque subinde libertatis defectus etiam posset accidere, stante absolutè simul cum decreto connexo altero decreto indifferente de auxilio iuxta sententiam Aduersariorum; consequitur huiusmodi decretum indifferens in casu itidem præseni non tantum non necessarium, sed omnino impertinens esse ad libertatem voluntatis. Quæ omnia ex dictis circa casum præcedentem de auxilio efficaci satis, superque comperta sunt.

33 Ex eis autem sequitur dicendum secundò, potentiam proximam, quam voluntas in præseni casu habet ad consentiendum, ad coniungendumque consensum cum entitate auxilij, consequenter esse quoque potentiam ad acquirendum sibi decretum de auxilio compatibile cum consen-

М м м м

su, non quidem determinando, necessitandove voluntatem diuinam ad tale decretum, sed purificando conditionem, sub qua conditione est verum, fore, vt decretum ipsum existeret pro libero nutu, determinationeque spontanea voluntatis diuinæ ex hypothesi, quod cum tali auxilio conungeret suum consensum voluntas creata. Est item in casu præsentis potentia proxima voluntatis ad consentiendum potentia ad impediendum decretum connexum cum dissensu, per quod vnice confertur auxilium de facto, mediâ impeditio- scientiæ mediæ, cui tale decretum subnititur, siue cum qua connexum est. Quam impeditio- nem præstaret voluntas, si consentiret, necessitando intellectum diuinum, vt pote potentiam necessariam, ad carentiam talis scientiæ, & mediâ carentiâ, siue remotio- nem ipsius scientiæ necessitando etiam voluntatem diuinam (etsi ea sit potentia libera) ad carentiam talis decreti, iuxta doctrinam statutam supra suppositione tertiâ. Quæ etiam ex dictis circa casum præcedentem sunt nota.

34 Restat tamen vnum, circa quod casus præcedens, & præsens differentiam habent in propositione indicatam. In casu enim præcedente potentia proxima, quam voluntas creata habet ad dissentiendum, potentia est ad impediendum per dissensum decretum connexum cum consensu, necessitando voluntatem diuinam ad carentiam eius, non solum mediâ impeditio- ne scientiæ mediæ, cum qua est connexum tale decretum, sed etiam immediatè, iuxta ea, quæ dicebamus supra num. 9. ex doctrinâ suppositionis tertiæ. In casu verò præsentis potentia proxima, quam habet voluntas creata ad consentiendum, dumtaxat est potentia ad impediendum per consensum decretum connexum cum dissensu, necessitando voluntatem diuinam ad eius carentiam mediâ impeditio- ne scientiæ mediæ, cum qua connectitur tale decretum; immediatè verò non item. Cuius discriminis ratio ex doctrinâ generali traditâ disput. 30. quest. 5. proposit. 14. petenda est. Ex dictis enim, ac demonstratis ibi in vniuersum constat, quando decretum diuinum connectitur cum consensu creato, & consequenter carentia consensus cum carentiâ decreti, tunc voluntatem creatam per carentiam consensus posse immediatè impedire tale decretum, necessitando voluntatem diuinam ad carentiam eius. Quando verò decretum diuinum connectitur cum carentiâ consensus decreti, tunc voluntatem creatam impotem esse ad immediatè impediendum tale decretum per suum consensum; quia deficiente eius impeditibilitate mediâ, non manet voluntas crea-
ta.

libera ad consentiendum; vt amplius constabit ex dicendis disput. 39. quest. 2. proposit. 5.

QVAESTIO II.

Qualiter per scientiam mediam possit, aut debeat dirigi Deus ad conferendum voluntati creatae quodlibet ex constitutivis libertatis eius in actu primo.

Agamus claritatis gratiâ de cognitione, siue de auxilio, quo voluntas in actu primo constituitur libera ad consentum, & ad dissentium (nomine autem dissensus semper intelligam carentiam, hinc omissionem consensus). Suppono- que primò, huiusmodi auxilium eatenus respectu consensus efficax esse, vt taleque præuium à Deo per scientiam mediam, quatenus conditionatè est verum, voluntatem cum eo consenturam, si ei coneratur: eatenus verò esse inefficax, siue purè sufficiens, vt taleque præuium à Deo similiter per scientiam mediam priori oppositam, quatenus conditionatè est verum, voluntatem cum eo non consenturam, si conferatur.

Suppono secundò, auxilium efficax bitariam à Deo conferri posse voluntati creatae. Primò per decretum determinatè connexum cum ipsius efficaciam, atque adeò & cum voluntatis consensu. Secundò per decretum connexum cum sola entitate physicâ auxiliij, atque adeò indifferens, vt vel cum ipsius efficaciam, vel cum ipsius inefficaciam possit coniungi, & consequenter vel cum consensu, vel cum dissensu voluntatis. Dabitur autem auxilium primo modo, si Deus illud decernat, quia efficax est; idque vel volendo suo decreto coniunctum ex entitate auxiliij, & ex veritate conditionatè consensus, in qua fiat efficaciam eius; vel volendo suo decreto entitatem auxiliij, prout subest tali efficaciam, siue prout connotantem illam. Secundò autem modo dabitur auxilium, si Deus decernat illud, non quia efficaciam, sed quia bonum aliter, quam ab efficaciam; volendo videlicet eius entitatem, vel quia in se bona est bonitate absolutâ, vel quia bona est voluntati præcisè quatenus illam reddidit potentem ad consentiendum, vel dissentiendum. Pariterque eisdem duobus modis potest à Deo conferri auxilium inefficax. Primò per decretum connexum determinatè cum ipsius inefficaciam; (quod varijs modis fieri posse, ostendam suo loco). Secundò per decretum connexum cum sola entitate physicâ auxiliij, atque adeò indifferens, vt cum ipsius inefficaciam, vel cum ipsius efficaciam coniungi possit.

Suppono tertio, certum esse apud omnes; si conferatur à Deo auxilium efficax per decretum connexum cum ipsius efficaciam, tendens videlicet in ipsum, quia efficax est; necessariò debere Deum dirigi ad concipiendum tale decretum per scientiam mediam de ipsâ efficaciam tanquam per aliquid præuium, siue naturâ antecedens decretum ipsum, vt vnum ex constitutivis intrinsicis potentie proxime voluntatis ad ipsum concipiendum: nec posse non tale decretum cum tali scientiâ intrinsicè connexum esse. Ita tenent omnes nostri Doctores ijs in locis præsertim, vbi de necessitate scientiæ mediæ ad prædestinationem agunt.